

**Fundusze
Europejskie**
Wiedza Edukacja Rozwój

**Rzeczpospolita
Polska**

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Projekt „Liderzy kooperacji”
realizowany w ramach Programu Operacyjnego Wiedza, Edukacja, Rozwój finansowanego ze środków Europejskiego Funduszu Społecznego na lata 2014-2020

MODELE KOOPERACJI

założenia prawne

ZAŁOŻENIA PRAWNE WSPÓŁDZIAŁANIA INSTYTUCJI

1. Podstawowymi podmiotami MODELU KOOPERACJI będą **powiaty i gminy** działające poprzez swe jednostki, takie jak powiatowe centra pomocy rodzinie oraz gminne ośrodki pomocy społecznej.
2. Dodatkowo będą nimi inne gminne i powiatowe jednostki organizacyjne m.in.: szkoły, poradnie psychologiczno-pedagogiczne, powiatowe urzędy pracy czy instytucje takie jak sądy i policja.
3. Ponadto współpraca będzie realizowana z organizacjami pozarządowymi oraz innymi podmiotami w zależności od potrzeb, charakteru sprawy, problemu.

Podstawą prawną współpracy tych podmiotów może być:

- **bądź przepis prawa, który** daje podstawę i jednocześnie zobowiązuje dany podmiot do przedmiotowej współpracy,
- **bądź porozumienie – oświadczenie woli/zgodę danego podmiotu w zakresie podjęcia i realizacji powyższej współpracy.**

Podstawą prawną współpracy między wskazanymi wyżej podmiotami wynikającą z przepisów prawa jest art.2 ust. 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tj. Dz.U. 2020.1876 z późn.zm.) - pomoc społeczną organizują organy administracji rządowej i samorządowej, współpracując w tym zakresie, na zasadzie partnerstwa, z organizacjami społecznymi i pozarządowymi, Kościołem Katolickim, innymi kościołami, związkami wyznaniowymi oraz osobami fizycznymi i prawnymi. W przypadku OPS, PCPR podstawą podejmowania współpracy są także przepisy szczegółowe zawarte w ustawach samorządowych, odnoszące się do: zakresu wykonywanych przez nie zadań publicznych, możliwości zawierania umów z podmiotami/jednostkami samorządu lokalnego/z województwem na realizację zadań publicznych lub wspieranie w ich realizacji oraz przepisy określające zakres zadań i szczegółowe możliwości podejmowania wspólnych działań zawarte w ustawie o pomocy społecznej. Ponadto współpracę przy realizacji zadań z obszaru wspierania rodziny i pieczy zastępczej reguluje właściwy w tym zakresie akt prawny. Z kolei współpracę administracji publicznej z organizacjami pozarządowymi i podmiotami zrównanymi regulują przepisy ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie. Współpraca i współdziałanie z innymi specjalistami została także wpisana w zakres zadań pracownika socjalnego (art. 119 ust. 1 pkt 7 u.p.s.).

Podstawą do podjęcia współpracy przez inne niż działające w obszarze pomocy społecznej podmioty/instytucje/służby są przepisy ustaw, regulujące szczegółowo zakres ich zadań i kompetencji. Ich wykaz, wraz ze wskazaniem podstaw prawnych do podejmowania współpracy, znajduje się w bazie materiałów opracowanych na potrzeby wdrażania MODEL.

W MODELACH KOOPERACJI podstawą współpracy, oprócz wskazanych delegacji ustawowych i istniejących porozumień lokalnych, są **formalne umowy/porozumienia /deklaracje przystąpienia do zespołu kooperacji, których wzory znajdują się w materiałach będących załącznikami do poszczególnych MODEL.**

Poniżej przedstawione są inne, najważniejsze, przepisy prawa: dające podstawę do podjęcia współpracy pomiędzy wyżej wymienionymi podmiotami i instytucjami w zakresie objętym MODELEM KOOPERACJI oraz określające ich kompetencje i uprawnienia:

1. Powiat:

1/ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r o samorządzie powiatowym (tj.2020.920)

- art. 4 ust. 1 ww. ustawy – Powiat wykonuje określone ustawami zadania publiczne o charakterze ponadgminnym w zakresie: edukacji publicznej; promocji i ochrony zdrowia; pomocy społecznej; wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej; polityki prorodzinnej; wspierania osób niepełnosprawnych; kultury oraz ochrony zabytków i opieki nad zabytkami; kultury fizycznej i turystyki; porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli; przeciwdziałania bezrobociu oraz aktywizacji lokalnego rynku pracy; współpracy i działalności na rzecz organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j Dz. U.2020.1057);
- art. 4 ust. 2 ww. ustawy - Do zadań publicznych powiatu należy również zapewnienie wykonywania określonych w ustawach zadań i kompetencji kierowników powiatowych służb, inspekcji i straży;
- art. 5 ust. 1. ww. ustawy – Powiat może zawierać z organami administracji rządowej porozumienia w sprawie wykonywania zadań publicznych z zakresu administracji rządowej;
- art. 5 ust. 2. ww. ustawy – Powiat może zawierać porozumienia w sprawie powierzenia prowadzenia zadań publicznych z jednostkami lokalnego samorządu terytorialnego, a także z województwem, na którego obszarze znajduje się terytorium powiatu;
- art. 6 ust. 1 ww. ustawy – W celu wykonywania zadań powiat może tworzyć jednostki organizacyjne i zawierać umowy z innymi podmiotami;
- art. 7a ww. ustawy - Powiaty, związki i stowarzyszenia powiatów mogą sobie wzajemnie bądź innym jednostkom samorządu terytorialnego udzielać pomocy, w tym pomocy finansowej.
- art. 72a ust. 1 ww. ustawy - W celu wspólnego wykonywania zadań publicznych, w tym wydawania decyzji w indywidualnych sprawach z zakresu administracji publicznej, powiaty mogą tworzyć związki z gminami, tworząc związek powiatowo-gminny. Związek może być tworzony również w celu wspólnej obsługi, o której mowa w art. 6a oraz w art. 10a ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U.2020.713z późn.zm.).

2/ ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tj. Dz.U.2020.1876)

- art. 19 pkt. 14) – 16) ww. ustawy - Do zadań własnych powiatu należy: 14) szkolenie i doskonalenie zawodowe kadr pomocy społecznej z terenu powiatu; 15) doradztwo metodyczne dla kierowników pracowników jednostek organizacyjnych pomocy społecznej z terenu powiatu; 16) podejmowanie innych działań wynikających z rozeznanych potrzeb, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych;
- art. 23 ust. 1 pkt.7a) ww. ustawy – Do zadań ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego należy finansowe wspieranie programów w określonym przez ministra obszarze pomocy społecznej, realizowanych przez jednostki samorządu terytorialnego lub podmioty uprawnione, o których mowa w art. 25 ust. 1;
- art. 115 ust. 1 ww. ustawy –Jednostki samorządu terytorialnego mogą otrzymywać dotacje celowe z budżetu państwa na dofinansowanie zadań własnych z zakresu pomocy społecznej, przy

czym wysokość dotacji nie może przekroczyć 80% kosztów realizacji zadania, z zastrzeżeniem ust. 2.

3/ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tj. Dz. U. 2020 r.821)

- art. 3 ust. 1 – 3 ww. ustawy – 1. Obowiązek wspierania rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo –wychowawczych oraz organizacji pieczy zastępczej, w zakresie ustalonym ustawą, spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz na organach administracji rządowej.

2. Obowiązek, o którym mowa w ust.1, jednostki samorządu terytorialnego oraz organy administracji rządowej realizują w szczególności we współpracy ze środowiskiem lokalnym, sądami i ich organami pomocniczymi, Policją, instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i związkami wyznaniowymi oraz organizacjami społecznymi.

3.Zadania z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej są realizowane zgodnie z zasadą pomocniczości, zwłaszcza gdy przepisy ustawy przewidują możliwość zlecania realizacji tych zadań przez organy jednostek samorządu terytorialnego.

art. 197 ust. 1 ww. ustawy - Jednostki samorządu terytorialnego mogą otrzymywać dotacje celowe z budżetu państwa na dofinansowanie zadań własnych z zakresu realizacji zadań wspierania rodziny oraz systemu pieczy zastępczej.

2. Gmina:

1/ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz.U.2020 713 z późn. zm.)

- art. 7 ww. ustawy – Zaspokajanie zbiorowych potrzeb wspólnoty należy do zadań własnych gminy. W szczególności zadania własne gminy obejmują sprawy: ochrony zdrowia; pomocy społecznej, w tym ośrodków i zakładów opiekuńczych; wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej; edukacji publicznej; kultury, w tym bibliotek gminnych i innych instytucji kultury oraz ochrony zabytków i opieki nad zabytkami; kultury fizycznej i turystyki, w tym terenów rekreacyjnych i urządzeń sportowych; porządku publicznego i bezpieczeństwa obywateli; polityki prorodzinnej, w tym zapewnienia kobietom w ciąży opieki socjalnej, medycznej i prawnej; wspierania i upowszechniania idei samorządowej, w tym tworzenia warunków do działania i rozwoju jednostek pomocniczych i wdrażania programów pobudzania aktywności obywatelskiej; współpracy i działalności na rzecz organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (Dz. U.2020.1057);Ustawy określają, które zadania własne gminy mają charakter obowiązkowy;

-art. 9 ust. 1 ww. ustawy - W celu wykonywania zadań gmina może tworzyć jednostki organizacyjne, a także zawierać umowy z innymi podmiotami, w tym z organizacjami pozarządowymi;

- art. 10 ust. 1 ww. ustawy – Wykonywanie zadań publicznych może być realizowane w drodze współdziałania między jednostkami samorządu terytorialnego;

- art. 64 ust. 1 ww. ustawy – W celu wspólnego wykonywania zadań publicznych gminy mogą tworzyć związki międzygminne;

- art. 74 ust. 1 ww. ustawy - Gminy mogą zawierać porozumienia międzygminne

w sprawie powierzenia jednej z nich określonych przez nie zadań publicznych.

2/ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tj. Dz.U. 2020 r. poz.1876 z późn. zm.)

- art. 17 ust. 2 pkt. 3a) – 5) ww. ustawy - Do zadań własnych gminy należy: pkt.) 3a opracowanie i realizacja projektów socjalnych pkt. 4) podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznaczonych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych pkt.) 5 współpraca z powiatowym urzędem pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach oraz realizacji Programu Aktywizacja i Integracja, o którym mowa w przepisach o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy;

- art. 23 ust. 1 pkt.7a) ww. ustawy – jak wyżej;

- art. 115 ust. 1 ww. ustawy – jak wyżej;

3/ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tj. Dz.U.2020.821)

- art. 3 ust. 1 - 3 ww. ustawy - jak wyżej;

- art. 176 ww. ustawy - Do zadań własnych gminy należy:1) opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny; 2) tworzenie możliwości podnoszenia kwalifikacji przez asystentów rodziny; 3) tworzenie oraz rozwój systemu opieki nad dzieckiem, w tym placówek wsparcia dziennego, oraz praca z rodziną przeżywającą trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez: a) zapewnienie rodzinie przeżywającej trudności wsparcia i pomocy asystenta rodziny oraz dostępu do specjalistycznego poradnictwa, b) organizowanie szkoleń i tworzenie warunków do działania rodzin wspierających, prowadzenie placówek wsparcia dziennego oraz zapewnienie w nich miejsc dla dzieci;

4/art. 197 ust. 1 ww. ustawy – jak wyżej.

3. Ośrodek Pomocy Społecznej. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie. Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej

1/ ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tj. Dz.U. 2020. 1876 z późn.zm.) art. 16, -

- art. 17, art. 18, art. 19 ww. ustawy

- art. 21 ww. ustawy - Do zadań samorządu województwa należy: 1) opracowanie, aktualizowanie i realizacja strategii wojewódzkiej w zakresie polityki społecznej będącej integralną częścią strategii rozwoju województwa obejmującej w szczególności programy: przeciwdziałania wykluczeniu społecznemu, wyrównywania szans osób niepełnosprawnych, pomocy społecznej, profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych, współpracy z organizacjami pozarządowymi - po konsultacji z powiatami;2) organizowanie kształcenia, w tym prowadzenie publicznych szkół służb społecznych oraz szkolenia zawodowego kadr pomocy społecznej; 3) rozpoznawanie przyczyn ubóstwa oraz opracowywanie regionalnych programów pomocy społecznej wspierających samorządy lokalne w działaniach na rzecz ograniczania tego zjawiska; 3a) diagnozowanie i monitorowanie wybranych problemów społecznych w regionie; 4) inspirowanie i promowanie nowych rozwiązań w zakresie pomocy społecznej; 4a) koordynowanie działań na rzecz sektora ekonomii społecznej w regionie; 5) organizowanie i prowadzenie regionalnych jednostek organizacyjnych pomocy społecznej;.... 9) utworzenie i utrzymanie regionalnego ośrodka polityki społecznej, w tym zapewnienie środków na

wynagrodzenia pracowników;

- art. 110 ww. ustawy - 1. **Zadania pomocy społecznej w gminach wykonują jednostki organizacyjne - ośrodki pomocy społecznej.**

- art. 110a ww. ustawy - 1. W ramach struktury organizacyjnej ośrodka pomocy społecznej może zostać wyodrębniony: zespół realizujący zadania w zakresie pracy socjalnej; zespół realizujący zadania w zakresie usług pomocy społecznej; zespół realizujący zadania, o których mowa w pkt 1 i 2.

2. W skład zespołów, o których mowa w ust. 1, wchodzi specjaliści z zakresu pracy socjalnej, specjaliści z zakresu pracy z rodziną oraz inni specjaliści realizujący zadania usług pomocy społecznej, w tym w zakresie integracji społecznej.

- art. 111 ww. ustawy;

- art. 112 ww. ustawy - 1. Zadania pomocy społecznej w powiatach wykonują jednostki organizacyjne - powiatowe centra pomocy rodzinie.

- art. 113 ww. ustawy - 1. Zadania pomocy społecznej w województwach samorządowych wykonują jednostki organizacyjne - regionalne ośrodki polityki społecznej. ...

- art. 115 ww. ustawy - jak wyżej;

- art. 119 ww. ustawy.

- art. 176, art. 180, art. 182, art. 183, art. 185 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U.2020.821)

4. **Policja** – ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (tj. Dz.U. 2020.360 z późn. zm.)

- art. 1 ust. 2 pkt. 3) ww. ustawy - Do podstawowych zadań Policji należy inicjowanie i organizowanie działań mających na celu zapobieganie popełnianiu przestępstw i wykroczeń oraz zjawiskom kryminogennym i współdziałanie w tym zakresie z organami państwowymi, samorządowymi i organizacjami społecznymi;

- art. 11 ust. 1, art. 14 ust. 2, art. 20 ust. 15 ww. ustawy

5. **Sądy** - Rozporządzenie Ministra Sprawiedliwości z dnia 18 czerwca 2019 r. w sprawie Regulamin urzędowania sądów powszechnych (Dz.U.2019.1141).

6. **Kuratorzy sądowi** – ustawa z dnia 27 lipca 2001 r. o kuratorach sądowych (tj. Dz.U.2020.167)

- art. 9 ww. ustawy

- art.11 pkt. 3 ww. ustawy - Zawodowy kurator sądowy obowiązany jest do współpracy z właściwym samorządem i organizacjami społecznymi, które statutowo zajmują się opieką, wychowaniem, resocjalizacją, leczeniem i świadczeniem pomocy społecznej w środowisku otwartym.

7. **Powiatowy Urząd Pracy** – ustawa z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (tj.Dz.U.1409, z późn. zm.)

- art. 9 ust. 1 ww. ustawy - Do zadań samorządu powiatu w zakresie polityki rynku pracy należy m.in.: współpraca z gminami w zakresie upowszechniania ofert pracy i informacji o usługach poradnictwa zawodowego, szkoleniach, przygotowaniu zawodowym dorosłych, stażach, organizacji robót publicznych oraz prac społecznie użytecznych, realizacji Programu Aktywizacja i Integracja, o którym mowa w art. 62a, oraz zatrudnienia socjalnego na podstawie przepisów o zatrudnieniu socjalnym; opracowywanie i realizowanie indywidualnych planów działania; organizacja i realizowanie programów specjalnych;
- art. 9b ust. 2 ww. ustawy - W ramach powiatowych urzędów pracy we współpracy z samorządem gminnym mogą być tworzone i prowadzone lokalne punkty informacyjno-konsultacyjne, które na terenie gminy realizują w szczególności zadania w zakresie udzielania osobom zainteresowanym oraz pracodawcom informacji o możliwościach i zakresie udzielenia pomocy określonej w ustawie oraz rejestrowania bezrobotnych i poszukujących pracy. ...
- art. 12 ww. ustawy - Ochotnicze Hufce Pracy wykonują zadania państwa w zakresie zatrudnienia oraz przeciwdziałania marginalizacji i wykluczeniu społecznemu młodzieży, a także zadania w zakresie jej kształcenia i wychowania. Ochotnicze Hufce Pracy współpracują w szczególności z jednostkami administracji rządowej, z publicznymi służbami zatrudnienia i innymi instytucjami rynku pracy oraz jednostkami samorządu terytorialnego;
- art. 13. ww. ustawy;
- art. 21 ww. ustawy - Polityka rynku pracy realizowana przez władze publiczne opiera się na dialogu i współpracy z partnerami społecznymi, w szczególności w ramach: - partnerstwa lokalnego; uzupełniania i rozszerzania oferty usług publicznych służb zatrudnienia przez partnerów społecznych i agencje zatrudnienia.
- art. 33 ust. 6, 7, 7a ww. ustawy;
- art. 50 ust. 2. ww. ustawy - Na wniosek ośrodka pomocy społecznej może skierować do uczestnictwa w kontrakcie socjalnym, indywidualnym programie usamodzielnienia, lokalnym programie pomocy społecznej, o których mowa w przepisach o pomocy społecznej, lub uczestnictwa w indywidualnym programie zatrudnienia socjalnego, o którym mowa w przepisach o zatrudnieniu socjalnym;
- art. 62a ust. 1 i 3 ww. ustawy - 1. Powiatowy urząd pracy samodzielnie lub we współpracy z ośrodkiem pomocy społecznej może inicjować działania w zakresie aktywizacji zawodowej i integracji społecznej bezrobotnych, które są realizowane w ramach Programu Aktywizacja i Integracja;
- art. 66a ust. 1 i 10 ww. ustawy - 1. Starosta samodzielnie lub we współpracy z innymi organami, organizacjami i podmiotami zajmującymi się problematyką rynku pracy oraz pracodawcami, w celu aktywizacji zawodowej osób, o których mowa w art. 49a, inicjuje i realizuje programy specjalne. Program specjalny może być realizowany przez powiatowy urząd pracy samodzielnie lub we współpracy z pracodawcą lub podmiotem określonym w art. 24 ust. 1. (jednostki samorządu terytorialnego);
- art. 73a ww. ustawy;

8. Organizacje pozarządowe

- art. 5 ust. 1 w zw. z art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku

publicznego i o wolontariacie (tj. Dz.U. 2020.1057.) - Organy administracji publicznej prowadzą działalność w sferze zadań publicznych we współpracy z organizacjami pozarządowymi w zakresie m.in. pomocy społecznej, w tym pomocy rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywania szans tych rodzin i osób; wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej; działalności na rzecz osób niepełnosprawnych; promocji zatrudnienia i aktywizacji zawodowej osób pozostających bez pracy i zagrożonych zwolnieniem z pracy;

9. Instytucje rodzinne, placówki opiekuńczo - wychowawcze, placówki terapeutyczne, placówki wsparcia dziennego, asystent rodziny, punkty konsultacyjne;

ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tj. Dz. U. 2020.821)

- art. 3 ust. 1 i 2 ww. ustawy - jak wyżej;

- art. 8 ust. 1 ww. ustawy - 1. Rodzinie przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych wójt zapewnia wsparcie, które polega w szczególności na: analizie sytuacji rodziny i środowiska rodzinnego oraz przyczyn kryzysu w rodzinie; wzmocnieniu roli i funkcji rodziny; rozwijaniu umiejętności opiekuńczo-wychowawczych rodziny; podniesieniu świadomości w zakresie planowania oraz funkcjonowania rodziny; pomocy w integracji rodziny; przeciwdziałaniu marginalizacji i degradacji społecznej rodziny; dążeniu do reintegracji rodziny.

- art. 15 ww. ustawy – Zadania asystenta rodziny;

- art. 18 ust. 1 ww. ustawy - W celu wsparcia rodziny dziecko może zostać objęte opieką i wychowaniem w placówce wsparcia dziennego;

- art. 24 ww. ustawy - 1. Placówka wsparcia dziennego może być prowadzona w formie: opiekuńczej, w tym kół zainteresowań, świetlic, klubów i ognisk wychowawczych; specjalistycznej; pracy podwórkowej realizowanej przez wychowawcę;

- art. 39 ww. ustawy - 1. Formami rodzinnej pieczy zastępczej są: 1) rodzina zastępcza: spokrewniona, niezawodowa, zawodowa, w tym zawodowa pełniąca funkcję pogotowia rodzinnego i zawodowa specjalistyczna; 2) rodzinny dom dziecka;

- art. 40, art. 41 ww. ustawy;

- art. 93 ust. 1 i 2 ww. ustawy - 1. Instytucjonalna piecza zastępcza jest sprawowana w formie: placówki opiekuńczo-wychowawczej. 2. Placówkę opiekuńczo-wychowawczą prowadzi powiat lub podmiot, któremu powiat zlecił realizację tego zadania na podstawie art. 190.

- art. 96 ww. ustawy - Placówka opiekuńczo-wychowawcza współpracuje, w zakresie wykonywanych zadań, z sądem, powiatowym centrum pomocy rodzinie, rodziną, asystentem rodziny, organizatorem rodzinnej pieczy zastępczej oraz z innymi osobami i instytucjami, które podejmują się wspierania działań wychowawczych placówki opiekuńczo-wychowawczej, w szczególności w zakresie przygotowania dziecka do samodzielnego życia, jeżeli osoby te uzyskają akceptację dyrektora placówki opiekuńczo-wychowawczej oraz pozytywną opinię organizatora rodzinnej pieczy zastępczej;

- art. 101 ust. 1 ww. ustawy - Placówka opiekuńczo-wychowawcza jest prowadzona jako placówka opiekuńczo-wychowawcza typu: socjalizacyjnego; interwencyjnego; specjalistyczno-terapeutycznego; rodzinnego;

- art. 102, art. 103, art. 105 ww. ustawy;

2/ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tj. Dz.U.2020.1876 z póź. zm.)

- art. 46 ww. ustawy (poradnictwo specjalistyczne);
- art. 52 ust. 1 i 2 ww. ustawy - 1. W przypadku braku możliwości zapewnienia usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania osoba wymagająca z powodu wieku lub niepełnosprawności pomocy innych osób może korzystać z usług opiekuńczych i bytowych w formie rodzinnego domu pomocy.

10. Szkoły, przedszkola, poradnie psychologiczno-pedagogiczne:

1/ustawa z dnia 14 grudnia 2016r. prawo oświatowe (tj.Dz.U. 2020.1327)

- art. 2 ww. ustawy;
- art. 3 ust. 1 i 2 ww. ustawy - 1. System oświaty wspierają organizacje pozarządowe, w tym organizacje harcerskie, a także osoby prawne prowadzące statutową działalność w zakresie oświaty i wychowania. 2. Organy administracji publicznej prowadzące szkoły i placówki współdziałają z podmiotami, o których mowa w ust. 1, w wykonywaniu zadań wymienionych w art. 1;

2/rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej w sprawie szczegółowych zasad działania publicznych poradni psychologiczno-pedagogicznych, w tym publicznych poradni specjalistycznych z dnia 1 lutego 2013 r. (Dz.U. z 2013 r. poz. 199, z póź.zm.)

§ 1, § 15 ww. rozporządzenia

§ 16 ww. rozporządzenia - Poradnia realizuje zadania współdziałając także z innymi poradniami, placówkami doskonalenia nauczycieli i bibliotekami pedagogicznymi oraz organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami świadczącymi poradnictwo i pomoc dzieciom i młodzieży oraz rodzicom i nauczycielom.

11. Ośrodek wsparcia

- art. 51 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (tj. Dz.U.2020.1876 z póź.zm.) - 1. Osobom, które ze względu na wiek, chorobę lub niepełnosprawność wymagają częściowej opieki i pomocy w zaspokajaniu niezbędnych potrzeb życiowych, mogą być przyznane usługi opiekuńcze, specjalistyczne usługi opiekuńcze lub posiłek, świadczone w ośrodku wsparcia. 2. Ośrodek wsparcia jest jednostką organizacyjną pomocy społecznej dziennego pobytu.

12. Centrum Integracji Społecznej. Klub Integracji Społecznej

- ustawa z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (tj. Dz. U. 2020.176)
- art. 9a ww. ustawy – 1. Centrum może realizować działania w zakresie integracji społecznej bezrobotnych służące kształtowaniu aktywnej postawy w życiu społecznym i zawodowym, o których mowa w art. 62a ust. 5 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy;
- art. 12, art. 16 ww. ustawy
- art. 18 ww. ustawy - 1. Gmina, organizacja pozarządowa oraz podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 2 pkt 3, prowadzące reintegrację zawodową i społeczną dla osób, o których mowa w art. 1, mogą prowadzić klub integracji społecznej.

13. Środowiskowy Dom Samopomocy lub Klub Samopomocy dla Osób z zaburzeniami psychicznymi:

-art. 51a ustawy z dnia 12 marca 2004r o pomocy społecznej (tj. Dz.U.2020.1876 z póź. zm.) - 1.Ośrodkami wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi są: środowiskowy dom samopomocy lub klub samopomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi, zwanych dalej „uczestnikami”, które w wyniku upośledzenia niektórych funkcji organizmu lub zdolności adaptacyjnych wymagają pomocy do życia w środowisku rodzinnym i społecznym, w szczególności w celu zwiększania zaradności i samodzielności życiowej, a także ich integracji społecznej.

-rozporządzenie Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 grudnia 2010 r. w sprawie środowiskowych domów samopomocy (tj.Dz.U. 2020 249).

14. Warsztaty terapii zajęciowej. Zakłady aktywności zawodowej. Specjalistyczne ośrodki szkoleniowo – rehabilitacyjne. Zakład Pracy Chronionej

ustawa z dnia 27 sierpnia 1997r o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych. (tj.Dz.U. 2020.426)

-art. 10 ww. ustawy – Do podstawowych form aktywności wspomagającej proces rehabilitacji zawodowej i społecznej osób niepełnosprawnych zalicza się uczestnictwo tych osób w: warsztatach terapii zajęciowej, zwanych dalej „warsztatami”; turnusach rehabilitacyjnych, zwanych dalej „turnusami”; zajęciach klubowych;

- art. 10a ww. ustawy;

- art. 28 ww. ustawy – 1. Pracodawca prowadzący działalność gospodarczą przez okres co najmniej 12 miesięcy, zatrudniający nie mniej niż 25 pracowników w przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy i osiągający wskaźniki zatrudnienia osób niepełnosprawnych, o których mowa w pkt 1, przez okres co najmniej 6 miesięcy, uzyskuje status pracodawcy prowadzącego zakład pracy chronionej, jeżeli:1) wskaźnik zatrudnienia osób niepełnosprawnych wynosi: a) co najmniej 50%, a w tym co najmniej 20% ogółu zatrudnionych stanowią osoby zaliczone do znacznego lub umiarkowanego stopnia niepełnosprawności, albo b) co najmniej 30% niewidomych lub psychicznie chorych, albo upośledzonych umysłowo zaliczonych do znacznego albo umiarkowanego stopnia niepełnosprawności; 2) obiekty i pomieszczenia użytkowane przez zakład pracy: a) odpowiadają przepisom i zasadom bezpieczeństwa i higieny pracy, b) uwzględniają potrzeby osób niepełnosprawnych w zakresie przystosowania stanowisk pracy, pomieszczeń higieniczno-sanitarnych i ciągów komunikacyjnych oraz spełniają wymagania dostępności do nich, a także 3) jest zapewniona doraźna i specjalistyczna opieka medyczna, poradnictwo i usługi rehabilitacyjne;

- art. 29 ww. ustawy – 1. Gmina, powiat oraz fundacja, stowarzyszenie lub inna organizacja społeczna, której statutowym zadaniem jest rehabilitacja zawodowa i społeczna osób niepełnosprawnych, zwane dalej „organizatorem”, może utworzyć wyodrębnioną organizacyjnie i finansowo jednostkę i uzyskać dla tej jednostki status zakładu aktywności zawodowej;

- art. 34, 35a ww. ustawy;

- art. 39 ww. ustawy – 1. Szkolenie osób niepełnosprawnych może odbywać się: w placówkach szkolących; w specjalistycznych ośrodkach szkoleniowo-rehabilitacyjnych, zwanych dalej

„specjalistycznymi ośrodkami”, zapewniających warunki realizacji zadań określonych w ust. 3.

§ 8 rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 marca 2004 r. w sprawie warsztatów terapii zajęciowej (tj.Dz.U. 2020.1877)

15. Państwowa Inspekcja Sanitarna – ustawa z dnia 14 marca 1985 r. o Państwowej Inspekcji Sanitarnej (tj. Dz.U. 2020.195)

- art. 1 ww. ustawy

- art. 6 ww. ustawy - Państwowa Inspekcja Sanitarna inicjuje, organizuje, prowadzi, koordynuje i nadzoruje działalność oświatowo-zdrowotną w celu ukształtowania odpowiednich postaw i zachowań zdrowotnych, a w szczególności: ocenia działalność oświatowo – zdrowotną prowadzoną przez szkoły i inne placówki oświatowo-wychowawcze, szkoły wyższe oraz środki masowego przekazywania, podmioty lecznicze oraz inne podmioty, instytucje i organizacje, a także udziela im pomocy w prowadzeniu tej działalności.

16. Państwowa Straż Pożarna

– art. 17 ust. 1 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o Państwowej Straży Pożarnej (tj.Dz.U. 2020.1123 z późn. zm.)

17. Ochotnicza Straż Pożarna

– art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (tj. Dz.U. 2020.961 z późn. zm.) w zw. z art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 r. Prawo oświatowe

18. Instytucje kultury: teatry, opery, operetki, filharmonie, orkiestry, instytucje filmowe, kina, muzea, biblioteki, domy kultury, ogniska artystyczne, galerie sztuki oraz ośrodki badań i dokumentacji w różnych dziedzinach kultury

ustawa z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (tj. Dz.U. 2020.194.)

- art. 2 ww. ustawy - Formami organizacyjnymi działalności kulturalnej są w szczególności: teatry, opery, operetki, filharmonie, orkiestry, instytucje filmowe, kina, muzea, biblioteki, domy kultury, ogniska artystyczne, galerie sztuki oraz ośrodki badań i dokumentacji w różnych dziedzinach kultury.

- art. 3, art. 9 ww. ustawy

18. Biblioteki

ustawa z dnia 27 czerwca 1997 r. o bibliotekach (tj.Dz.U. 2019.1479)

- art. 4 ww. ustawy – 2. Do zadań bibliotek może ponadto należeć prowadzenie działalności bibliograficznej, dokumentacyjnej, naukowo-badawczej, wydawniczej, edukacyjnej, popularyzatorskiej i instrukcyjno-metodycznej.

- art. 18 ww. ustawy - Biblioteki publiczne służą zaspokajaniu potrzeb oświatowych, kulturalnych i informacyjnych ogółu społeczeństwa oraz uczestniczą w upowszechnianiu wiedzy i kultury.

2. Bibliotekami publicznymi są Biblioteka Narodowa oraz biblioteki jednostek samorządu terytorialnego.

19.Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE,

**Ustawa z 10 maja 2018 o ochronie danych osobowych (tj.Dz.U.2019.1781)
Ustawa z dnia 21 lutego 2019 r. o zmianie niektórych ustaw w związku z zapewnieniem stosowania RODO (Dz.U.2019.730 Ustawa z dnia 14 grudnia 2019 r. o ochronie danych osobowych przetwarzanych w zw. z zapobieganiem i zwalczaniem przestępczości Dz.U.2019.125)**